

A. O.-š.:

## Pred šolskimi vrati.

### Dvogovor.

#### Osebi:

Štefka, hčerka premožnih meščanskih staršev, precej razvajena, pa dobra deklica. Oblečena je v lepa, topla zimska oblačila; na glavi ima kožuhočinasto čepico, okrog vratu boš, ročice v toplen mufu, na nogah gamaše, na hrbtu lično šolsko torbico.

Minka, hčerka ubožnih staršev, ki imajo veliko družino, pa majhen zaslužek. Deklica je slabotna, skromno, pa snažno oblečena. Preko ramen nosi ogrinjačo, katero vleče tesno skupaj; brez rokavic je, knjige ima v ročni torbici, na nogah cokle. Zebe jo.

Čas: Pozimski šolski dan ob pol 8. uri zjutraj.

Prizorišče: Šolska veža in stopnišče pred steklenimi vrati.

Štefka: Oj, dobro jutro, Minka! Kaj, da si tako tekla! Saj si vsa upehana! Kaj si mislila, da zamudiš? Saj je komaj pol osmih!

Minka (sopiha): Dobro jutro, Štefka! — Oh, ta naša ura! Vedno prehiteva. Res sem mislila, da zamudim. Kar nič sape nimam!

Štefka: Ali si zaležala?

Minka: Kaj šel! Koliko sem že danes obletala!

Štefka: Danes?! Kje si pa danes že bila?

Minka: Oh, kje! Le poslušaj! Po mleko v mlekarno, po kruh k peku, po meso k mesarju — — pa še povsod sem morala čakati. To me je dražilo! Bog nam daj že boljših časov!

Štefka: Ti revček ti! Potem si pa gotovo že ob pol sedmih vstala? Brr — —! Tako zgodaj!

Minka: Ne ob pol sedmih — ob tričetrt na šest sem že zlezla iz postelje, nič kaj lahko, ker je v sobi tako mrzlo.

Štefka (se začudi): Ob tričetrt na šest!!  
Zakaj pa vstajaš tako zgodaj?

Minka: Veš, Štefka, to je tako. Z Orehkovo  
Julko sva v obhajilni zvezi v našem Marijinem Vrvcu  
in . . . .

Štefka: Čakaj no, ko pa ne razumem, kaj  
mi pripoveduješ! Kje sta vedve z Julko?

Minka: V Marijinem Vrvcu!

Štefka: Kaj pa je to?

Minka: Kaj ne veš tega? Oh, ti si pa res  
nevedna! Ravno prav, da sva zgodnji! Te bom pa  
vsaj malo poučila in ti kaj lepega povedala o Mari-  
jinem Vrvcu.

Štefka: O kakšnem vrvcu? To me pa za-  
nima! Veš, vrt in cvetice imam jaz zelo rada. Škoda,  
da še ni v Ljubljani šole za vrtnarice! Jaz bi se takoj  
zapisala. Ampak, le kaj delate ve pozimi na vrtu,  
to je pa čudno! Še mene povabi, ti bom kaj pomagala.

Minka: Oh, Štefka! Spet me ne razumeš!  
Razložim ti hitro, le poslušaj! Z vprašanji me pa  
nič ne moti, da ti morem do osmih vse povedati o  
našem Vrvcu.

Štefka: Prav radovedna sem na tvoje no-  
vice! Le brž začni!

Minka: Naš Vrtec je vse kaj drugega kot  
si ti misliš. Marijin Vrtec ima ime od svoje visoke in  
blage vrtnarice Marije; cvetke v njem pa naj bi bile  
me, deklice.

Štefka: Ti, to je pa lepo. Deklice —  
cvetice!

Minka: Seveda! Pa se tudi trudimo, da bi  
imele take lastnosti, ki jih pomenijo cvetke. Vidiš,  
Marija se večkrat primerja vijolici, liliji,, vrtnici . . .  
me pa hočemo biti Mariji podobne.

Štefka: Ti, tukaj je pa znabiti malo napa! puha!

Minka: Ne moti me, Štefka, poslušaj dalje! Saj ne pravimo, da smo Mariji enake, ampak samo malo bi ji bile rade podobne. — Deklica, ki se vpiše v Marijin Vrtec, se prav posebno trudi, da bi ljubila Marijo in posnemala njene čednosti. Potrebuje pa pomoči, zato si vsaka izvoli Marijo za svojo priprošnjico in mater.

Štefka: Zakaj se pa Marija imenuje vijolica?

Minka: Zato, ker je bila tako ponižna. Tudi me bi jo rade posnemale. Krotka in ponižna deklica je kakor dehteča vijolica, ki se skriva pod grmom. Nedolžne in čiste deklice pa primerja gospod voditelj z belimi lilijami.

Štefka: Oh, Minka! Ti se meni zdiš kot pohlevna, preprostolepa marjetica, ker si tako pridna, pa tudi z vsem zadovoljna.

Minka: Tiho bodi! Pa ne govôri več kaj takega! Jaz pač še nisem nikaka cvetka. Ko bi ti videla nekatere druge deklice, kako se trudijo za čednosti! Kako si zelo prizadevajo za ljubezen do Boga in do bližnjega! Meni se zdé take kot rdeči, prekrasni popki kraljeve vrtnice.

Štefka: Pripoveduj še, ljuba Minka! Kako lepo je vse to! Da bi le vratarica še ne zvonila!

Minka: O, saj imam še veliko povedati! Da naš Vrtec bolje uspeva, imamo pa vsakih 14 dni shod. Takrat nam gospod voditelj razlaga naše dolžnosti do Marije. Ta nauk je blagodejna rosa za naš Vrtec. S svojega prestola pa zre Marija med žarom lučic na nas — veš, kot bi nam sijalo žarno solnce v dušo.

Štefka (zamišljeno): Kako ste srečne!

Minka: Pa, če se še oglasi iz kakih 80 grl lepa Marijina pesem, takrat se mi zdi, da sem kar v resnici v božjem vrtu v nebesih. — Veš, kaj mi je rekla nedavno mala Brezovarjeva Tinica? »Oh, Minka!« je rekla, »ko sem v Vrvcu, pa kar pozabim, da imam mrzle noge, pa tako slabo oblekico — — še na to malo pozabim, da so odpeljali mojo ubogo mamico pred mesecem dni k Sv. Križu...«

Štefka: Ti uboga Tinica! Sedaj ji je Marija mati, kaj ne, Minka!

Minka: Gotovo, Štefka! Tudi gospod voditelj jo je tako potolažil tisti dan po pogrebu, ko je jokala v Vrvcu.

Štefka: Oh, Minka! Še nekaj! Rada ti verjamem, da je v Vrvcu lepo. — Kaj pa — plevel in trnje — ali tega nič nimate? Na vsakem vrtu najdeš oboje.

Minka: Marijin Vrtec brez trnja in plevela je pač le gori v nebeški domovini; na zemlji pa ni nič popolnega. Moraš tudi pomisliti, da se me šele trudimo, da postanemo cvetice. Zato pa tudi izkušamo zatreti trnjevi osat in pusto bodičje, kjerkoli se prikaže. Že zemeljski vrtnarji znajo cepiti divjake in poplemeniti cvetice; kaj misliš, da naša nebeška vrtnarica, Mati božja, ne bo mogla poplemeniti naših revnih src in odstraniti ostrih trnov in priklicati iz puste zimske zemlje bujnega cvetja lepih čednosti?

Štefka: Jaz mislim, da si ti, Minka, najpazljivejša tudi v Vrvcu, ne samo v šoli. Kako lepo si mi vse razložila! Kar žal mi je, da nisem tudi jaz v vaši sredi!

Minka: Oh, ali res? Že dolgo sem mislila in želela, da bi bila še ti pri nas! — Pridi no!

Štefka: Saj bi — veš, da me mika, toda... Imam še en pomislek. — Vidiš, jaz se bojim, da nisem za to, ker — — ker — —

Minka: No, povej, kaj te skrbi!

Štefka: Oh veš, meni se zdi, da če bom v Vrtnu, bom pa morala biti vedno zelo modra, resna in tiha — — Tega pa jaz kar ne zmorem. — En čas že; ampak imam že tako nemirno žilico v sebi. Kar prime me, pa se moram smejati ali pa poskočim ali pa napravim kako neumno...

Minka: O, glede tega bodi le brez skrbi. Ali si že slišala kdaj rek: »Veselega darovalca ljubi tudi Bog.« Me darujemo v Vrtnu Bogu in Mariji svojo mladost, pa naj bi bile zato žalostnih in čemer-nih obrazov? — No, to bi bilo lepo! Prirojene vese-losti o pravem času nihče ne zabranjuje. Tudi v Marijinem Vrtnu je prostor za razvedrilo, ki je po-šteno, ker prihaja iz poštenega srca. — Pri shodu se priporočamo Mariji, poslušamo lepe nauke in opomine, pred shodom in po shodu pa pojemo. Več-krat pa slišimo kaj lepega tudi za razvedrilo in za-pojemo tudi kako kratkočasno. Učimo se lepih de-klamacij, priredile smo že štiri lepe igre, pa tudi par izletov v okolico. V majniku smo pele parkrat pri šmarnicah na cerkvenem koru — — no, ali je to žalostno življenje?

Štefka: Kaj poveš! Meni je bilo to čisto neznanu. Lepo mora biti pri vas. No, potem vas je pa gotovo mnogo v Vrtnu?

Minka: O, mnogo! — Pa marsikatero bi še rada videla v naši sredi. Veš, zlasti naši višji raz-

redi niso nič mogoštevilo zastopani. Več je malih, toda večje deklice so zvestejše in bolj vztrajno obiskujejo shode.

Štefka (gleda na uro): Še deset minut imava časa. Povej mi še kaj! Ali nisi še nekaj drugega omenila o neki »zvezi« ali kaj?

Minka: A — obhajilno zvezo misliš! Saj ravno o tej zvezi sem ti hotela najprej praviti. Deklice v Vrtnu imamo posebno obhajilno zvezo. Vanjo smo sprejete vse, ki se prostovoljno zavežemo, da bomo večkrat pristopale k svetemu obhajilu. Vsaka deklica, ki je v Vrtnu, mora pristopiti po enkrat na mesec k svetemu obhajilu. Nekatere hodijo vsakih 14 dni, te so v tretji stopnji obhajilne zveze; druge pa hodijo vsak teden, te so pa v drugi stopnji; tiste pa, ki gredo celo po večkrat na teden, so pa v prvi stopnji obhajilne zveze.

Štefka: Zopet meni čisto nove reči! Ali si ti tudi v obhajilni zvezi?

Minka: Tudi! In sicer že od lani. Pričela sem s tretjo stopnjo, letos sem pa poizkusila z drugo — pa gre, četudi je treba premagati več težav.

Štefka: Zakaj? Kdaj pa greš navadno?

Minka: Domenjeni sva z Julko, da hodiva vsak petek. Ravno danes sva bili skupaj ob šestih zjutraj.

Štefka: Z Julko! Saj ne more priti tako zgodaj v cerkev, ker stanuje tako daleč!

Minka: Res ne bi mogla, če bi je ne podpirala njena dobra botra. Ta stanuje poleg cerkve, pa hodi sama rada v cerkev, pa jo povabi vselej na obhajilni dan k sebi na zajtrk.

Štefka: Takih botric bi bilo pa veliko treba! Bog ji bo gotovo bogato poplačal na tem in na onem svetu. — Kaj pa tvoja mama pravijo k vsemu temu?

Minka: Izpočetka jim ni bilo čisto prav, pa se zelo trudim, da jih z vsem zadovoljim. Zlasti jim pomagam v četrtek zjutraj, da me raje pustite v Vrtec. Ko pa mine, pa urno tečem domov, da niso nevoljni. Izpočetka so se tudi bali, da bom zastajala v šoli. Ko so pa videli, da je bilo lansko leto vsako četrletje moje izpričevalo boljše, so bili pa tega zelo veseli. — Radi vidijo, da hodim v Vrtec; k svetemu obhajilu pa greva večkrat skupno.

Štefka: Ti boš pa nazadnje še mamu spravila v Marijin Vrtec!

Minka: Mame pa ne, ampak tebe, Štefka, upam, da te bom. Kaj praviš?

Štefka: Bojim se, da ne pojde! Ko pa ne morem biti tako pridna! Kako težko vstanem zjutraj! Ali misliš, da bi bila jaz že danes tukaj, če bi ne imela naša ura tiste napake kot vaša? Prehitela je cele pol ure!

Minka: Kakor naša! To je dobro!

Štefka: Dobro! Saj zdaj mi ni nič več žal. Celo vesela sem, da sem prišla tako zgodaj sem!

Minka: Vidiš, tako zadovoljna boš vsako jutro, če se boš navadila vstajati nekoliko bolj zgodaj. Torej odloči se! Pridi!

Štefka: Bi — — ampak jaz bi ne hotela biti le zapisana v Vrtcu. Če se že zapišem in če bom sprejeta, si bom tudi resno prizadevala, da bom pravtako pridna kakor si ti ali pa Julka.

Minka: Ne, še bolj moraš biti pridna! Naš vzor je Marija, brezmadežna Devica!

**Štefka:** To je pa visok cilj! A po njem hočem hrepeneti z vsem srcem!

**Minka:** Prav imaš! Bogu hvala! Kako sem vesela zdaj! Hvala tudi tebi, Štefka! Ne bo ti žal, da si se tako odločila.

**Štefka:** Glej! Božič pride spet kmalu. Kako srečni bova ondaj klečali pred jaslicami! Obe Jezusovi, obe Marijini! Ljubša od zlata, srebra, kadila in lučic bosta božjemu Detetu in njegovi Materi najini srci!

(Šolski zvonec zazvoni, obe urno odideta v razred.)



*J. E. Bogomil:*

## Težki računi.

**P**red Tratnikovo hišo sedi Lenica in težko priča-kuje, kdaj ji bodo mama rekli: »No, sedaj pa le pojdi!«

Takrat bo pa veselo poskočila in kakor srnica pohitela v šolo. Tam bo pa gospodu učitelju pokazala domačo nalogo, ki jo je z vso skrbjo sama pre-računala in sama napisala. Gospod učitelj bodo pogledali na tablico in bodo vprašali: »Ali si pa sama izračunala?«

»Sama!«

»Pa tudi sama napisala?«